

Список використаних джерел

1. Хоменко Інна. Нематеріальна культурна спадщина / Режим доступу: <https://authenticukraine.com.ua/blog/comu-mova-e-nosiem-nematerialnoi-kulturnoi-spadsini>
2. Кабінет Міністрів України / Розпорядження від 17 липня 2019 р. № 596-р. Київ. Про схвалення стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава». Зі змінами і доповненнями, внесеними розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. №1585-р. від 19 травня 2021 року №474-р. Проблеми мовної сфери. Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/KR190596?an=66>
3. Глушаниця Н.В., Конопляник Л.М., Пришупа Ю.Ю., Шостак О.О., Колісниченко А.В., Харицька С.В. Роль сформованості національної ідентичності в системі соціальних комунікацій. 2020. С. 176-180.
4. Лідія Гнатюк., Національна ідентичність і культура історичної пам'яті : Лінгвістичний вимір., Мова і суспільство. 2016. Випуск 7. С. 139-141
5. Воропаєва Т. Українська мова як базова основа національної ідентичності. Випуск 11. К., 2007. С. 13-17.

Орлюк Аліна Петрівна,

здобувачка ступеня вищої освіти бакалавра факультету правничих наук Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Науковий керівник: Доценко Олена

Леонідівна, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія», кандидат філологічних наук, доцент

МОВНІ ПРОБЛЕМИ ЗАКАРПАТТЯ

Ми живемо в досить нелегкі часи. Щоденні новини з фронту, та й не тільки, дедалі більше бентежать й акцентують нашу увагу на подіях на Сході, Півдні та власному регіоні проживання. Українці – нація, якою варто пишатися. Цієї згуртованості, єдності та взаємодопомоги немає більш ніде на світі. Але ми здатні протистояти проблемам лише доки ми разом, не ділимося на Схід та Захід, а єднаємося, на зло ворогам. Отож нині постає досить актуальна, проте не всім помітна проблема, а саме мовне питання в Закарпатській області, яку потрібно якнайшвидше розв'язати, аби запобігти свавіллю, необізнаності щодо ситуації та повтору «кримського сценарію».

Закарпаття – один із наймальовничіших регіонів, що розташований на заході нашої держави. Його недарма називають серцем Карпат, колицкою гуцульської культури та осередком диких лісів, куди століттями не ступала нога людини. Чимало українських синів, родом звідти, полягло за свободу нашої держави, інші – продовжують сьогодні захищати наш спокій. Закарпатська область одна з найменших в Україні (передує їй лише Чернівецька), та попри це вона межує з трьома державами Європи: Румунією, Словаччиною та Угорщиною. Тож очевидно, що культурне розмаїття вражає своєю концентрацією. Здавалося б, що таке сусідство не несе жодної шкоди, адже це країни ЄС і навряд вони стануть поводити себе як РФ. Проте не варто бути упередженими, адже кожен регіон, що межує з певною країною, якоюсь мірою потерпає від шовінізму, впливу на різні сфери життя українців прикордоння, зокрема їхню мову та культуру. До прикладу, Тячівський район, що межує з Румунією, характеризується високим рівнем функціонування румунської мови. На другому місці російська, і аж на третьому – українська. У деяких селах поблизу Солотвино (прикордонне містечко) функціонують румунськомовні школи, де діти часто не знають української мови. Звичайно, таких населених пунктів меншість, але вони є [1]. Місцеве населення частково обурене цим фактом, але в цілому вважає, що це не завдає жодної шкоди.

Якщо на Тячівщині ставлення населення до мовного питання радше пасивне, то в сусідньому районі – Берегівському, з яким межує Угорщина, ситуація дещо інша. Зумовлено це агресивною політикою Віктора Орбана щодо України, результат якої можна побачити на прикладі Берегівського району, де успішно функціонує російська мова. Так, поряд з угорською та українською. Досі не викоринений вплив УПЦ МП, а деякі люди в прикордонних селах живуть за угорським часом та вважають себе повноцінною частиною Угорщини. На щастя, подібну поведінку мені доводилося спостерігати серед берегівчан старшого покоління, на відміну від яких, переважна більшість молоді Закарпаття чудово розуміє актуальну ситуацію, але не без сепаратистських настроїв, гідних уваги СБУ.

Ще один прикордонний регіон Закарпаття – Перечинський, який межує зі Словаччиною. Тут ситуація дещо краща, ніж у попередніх двох, та дещо гірша, ніж хотілося б. Справа в тому, що словацька мова на 80% схожа з українською, тому навіть якщо вона там активно функціонує, то буде важко зрозуміти, чи то мова, чи то діалект. На превеликий жаль, зовсім нещодавно влада Словаччини змінилася, і новий прем'єр-міністр реалізує активну проросійську політику, тож залишається лише сподіватися на те, що в них своїх внутрішніх проблем буде вдосталь, аби перейматись українським Закарпаттям.

Тішить ситуація в Ужгороді та Мукачево, адже попри своєрідний культурний мікс та неоднозначну позицію влади щодо мовного питання, міста майже повністю українськомовні. Порівнюючи ситуацію з тією, що була 10 років тому, із впевненістю можна сказати, що Ужгород та Мукачево роблять значні успіхи. Можна дуже багато сказати про славнозвісний закарпатський діалект, котрий не завжди зрозумілий українцям з інших регіонів. Проте його носії здебільшого ідентифікують себе україномовними, тож за потреби 80% із них перейде на літературну мову.

Список використаних джерел

1. Тячівський район (1953—2020). Режим доступу до ресурсу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D1%8F%D1%87%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%BD_\(1953%E2%80%942020\)#%D0%9D%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D1%8F%D1%87%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%BD_(1953%E2%80%942020)#%D0%9D%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F)

Сергієнко Анна Андріївна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ
*Науковий керівник: Красницька Анжела
Віталіївна*, професор кафедри правничої
лінгвістики Національної академії
внутрішніх справ, кандидат юридичних
наук, доцент

СУРЖИК – АХІЛЛЕСОВА П'ЯТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Українська мова є однією з наймилозвучніших, найбагатших мов світу. Для мене, як бандуристки, наша мова ототожнюється із звучанням бандури. Можна заслухатися грою музиканта, якщо інструмент знаходиться в руках справжнього майстра, що скажеш і про мову. Тільки справжній знавець, викликає захоплення, бажання слухати, ловлячи кожен звук, кожне слово. Бо мова – це багатогранний інструмент, який у змозі передати будь-які тонкощі почуттів.

Та болюче місце нашої солов'їної мови – суржик. Щодо дефініції, то в словниках радянського періоду суржик визначали таким чином: “Суржик – 1. Суміш зерна пшениці й жита, жита й ячменю, ячменю й вівса і т. ін.; 2. перен., розм. Елементи двох або кількох мов, об'єднані штучно, без додержання норм літературної мови; нечиста мова” [1, с. 854]; “Суржик (букв. – суміш жита з пшеницею, ячменю з вівсом і т. ін., а також борошно з такого зерна) – мова, в якій штучно об'єднані без дотримання літературних норм елементи різних мов.